

ਸੰਖਿਆ - ਬੇਨਤੀ ਚੌਪਈ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ	ਉਚਾਰਨ ਸੇਧ	ਉਚਾਰਨ ਤੇ ਬਿਸਰਾਮ ਸੇਧ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ
ਪਾ: ੧੦ ਕਬਿਯੋਬਾਚ ਬੇਨਤੀ ॥ ਚੌਪਈ ॥	ਪਾ: ੧੦ = ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ।	ਕਬਿਯੋਬਾਚ ਦੀ ਸੰਧੀ ਹੈ - ਕਬਿ+ਉਬਾਚ ਭਾਵ ਕਵੀ (ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ) ਦੀ ਬੇਨਤੀ।
ਹਮਰੀ, ਕਰੋ ਹਾਥ ਦੈ, ਰੱਛਾ ॥		
ਪੂਰਨ ਹੋਇ, ਚਿਤ ਕੀ ਇੱਛਾ ॥		
ਤਵ ਚਰਨਨ, ਮਨ ਰਹੈ ਹਮਾਰਾ ॥		
ਅਪਨਾ ਜਾਨ ਕਰੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਾ ॥੧॥		
ਹਮਰੇ ਦੁਸਟ ਸਭੈ, ਤੁਮ ਘਾਵਹੁ ॥	ਦੁਸਟ	"ਸਭੈ" ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਹੈ "ਦੁਸਟ" ਦਾ; ਇਸ ਕਰਕੇ ਬਿਸਰਾਮ "ਸਭੈ" ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਨਾ ਕਿ "ਦੁਸਟ" ਤੋਂ ਬਾਅਦ।
ਆਪੁ ਹਾਥ ਦੈ, ਮੋਹਿ ਬਚਾਵਹੁ ॥		
ਸੁਖੀ ਬਸੈ, ਮੋਰੋ ਪਰਿਵਾਰਾ ॥		
ਸੇਵਕ ਸਿੱਖ ਸਭੈ, ਕਰਤਾਰਾ ॥੨॥		"ਸਿੱਖ" ਤੇ ਬਿਸਰਾਮ ਲਾ ਕੇ "ਸਭੈ ਕਰਤਾਰਾ" ਕਹਿਣਾ ਅਸੁਧ ਪਾਠ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ "ਸਭੈ" "ਸੇਵਕ ਸਿੱਖ" ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਹੈ। "ਕਰਤਾਰਾ" ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ "ਹੇ ਕਰਤਾਰ"॥
ਮੋ ਰੱਛਾ, ਨਿਜ ਕਰ ਦੈ ਕਰਿਯੈ ॥	ਮੋ 'ਕਰਿਯੈ - ਕਰੀਐ	ਇਥੇ "ਮੋ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਮੇਰੀ"।
ਸਭ ਬੈਰਨ ਕੇ, ਆਜ ਸੰਘਰਿਯੈ ॥	ਸੰਘਰਿਯੈ - ਸੰਘਰੀਐ	
ਪੂਰਨ ਹੋਇ, ਹਮਾਰੀ ਆਸਾ ॥		
ਤੋਰ ਭਜਨ ਕੀ, ਰਹੈ ਪਿਆਸਾ ॥੩॥		
ਤੁਮਹਿ ਛਾਡਿ, ਕੋਈ ਅਵਰ, ਨ ਧਿਯਾਊ ॥		
ਜੋ ਬਰ ਚਹੋ, ਸੁ ਤੁਮ ਤੇ ਪਾਊ ॥		
ਸੇਵਕ ਸਿੱਖ ਹਮਾਰੇ, ਤਾਰੀਅਹਿ ॥	ਤਾਰੀਅਹਿ	
ਚੁਨਿ ਚੁਨਿ ਸਤ੍ਰੁ ਹਮਾਰੇ, ਮਾਰੀਅਹਿ ॥੪॥	ਸ਼ਤ੍ਰੁ, ਮਾਰੀਅਹਿ	ਹਮਾਰੇ" ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਹੈ "ਸਤ੍ਰੁ" ਦਾ ਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਬਿਸਰਾਮ "ਹਮਾਰੇ" ਤੇ ਹੈ। "ਹਮਾਰੇ ਮਾਰੀਅਹਿ" ਪਾਠ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਅਸੁਧ ਪਾਠ ਹੈ।
ਆਪੁ ਹਾਥ ਦੈ, ਮੁਝੈ ਉਬਰਿਯੈ ॥	ਉਬਰਿਯੈ - ਉਬਰੀਐ	
ਮਰਨ ਕਾਲ ਕਾ ਤ੍ਰਾਸ ਨਿਵਰਿਯੈ ॥	ਨਿਵਰਿਯੈ - ਨਿਵਰੀਐ।	
ਹੂਜੋ ਸਦਾ ਹਮਾਰੇ ਪੱਛਾ ॥		ਪੱਕਤੀ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ - ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਸਦਾ ਸਾਡੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਹੋਵੋ।

ਸੰਖਿਆ - ਬੇਨਤੀ ਚੌਪਈ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ	ਉਚਾਰਨ ਸੇਧ	ਉਚਾਰਨ ਤੇ ਬਿਸਰਾਮ ਸੇਧ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ
ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਯੁਜ ਜੂ, ਕਰਿਯਹੁ ਰੱਛਾ ॥੫॥	ਕਰਿਯਹੁ - ਕਰੀਅਹੁ	ਜੇਕਰ "ਯ" ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਅੱਖਰ ਦੇ ਸਿਹਾਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਉਚਾਰਨ "ਯ" ਕਰਕੇ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। "ਯ" ਦੀ ਇਕ ਸਿਹਾਰੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਅੱਖਰ ਦੀ ਸਿਹਾਰੀ ਰਲ ਕੇ ਬਿਹਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਮੁਹਿ, ਰਾਖਨਹਾਰੇ ॥		"ਲੇਹੁ" ਤੇ ਬਿਸਰਾਮ ਲਾ ਕੇ "ਮੁਹਿ ਰਾਖਨਹਾਰੇ" ਇਕੱਠਾ ਕਹਿਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ "ਰਾਖਨਹਾਰੇ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ "ਹੇ ਰਾਖਨਹਾਰੇ"; ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਲਗ ਉਠਾਉਣਾ ਹੈ।
ਸਾਹਿਬ, ਸੰਤਸਹਾਇ, ਪਿਯਾਰੇ ॥		"ਸੰਤਸਹਾਇ" ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਤੇ ਮਤਲਬ ਹੈ ਪਰਮਾਤਮਾ ਜੋ ਕਿ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਸਹਾਈ ਹੈ। "ਸਾਹਿਬ ਸੰਤ, ਸਹਾਇ ਪਿਯਾਰੇ" ਵਾਂਗ ਪਾਠ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਅਸੂਧ ਹੈ।
ਦੀਨਬੰਧੁ, ਦੁਸਟਨ ਕੇ ਹੰਤਾ ॥	ਦੁਸਟਨ	"ਦੀਨਬੰਧੁ" ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਤੇ ਮਤਲਬ ਹੈ ਦੀਨਾਂ ਦਾ ਬੰਧੂ (ਮਿੱਤਰ)।
ਤੁਮਹੋ, ਪੁਰੀ ਚਤੁਰਦਸ ਕੰਤਾ ॥੬॥	ਪੁਰੀਂ	੧. ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਆਪ ਚੌਦਾਂ (ਚਤੁਰਦਸ) ਪੁਰੀਆਂ ਦੇ ਕੰਤ (ਮਾਲਿਕ) ਹੋ। ੨. "ਪੁਰੀ" ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਨਾਸਕੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਹੁਵਚਨ ਨਾਂਵ ਹੈ।
ਕਾਲ ਪਾਇ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਪੁ ਧਰਾ ॥		
ਕਾਲ ਪਾਇ, ਸਿਵ ਜੂ ਅਵਤਾਰਾ ॥	ਸ਼ਿਵ	
ਕਾਲ ਪਾਇ, ਕਰ ਬਿਸਨੁ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਾ ॥	ਬਿਸਨ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਾ	
ਸਕਲ, ਕਾਲ ਕਾ ਕੀਆ, ਤਮਾਸਾ ॥੭॥	ਤਮਾਸਾ	ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਅਨਵੈ - ਸਕਲ ਤਮਾਸਾ, ਕਾਲ ਕਾ ਕੀਆ (ਹੁਆ ਹੈ)।
ਜਵਨ ਕਾਲ, ਜੋਗੀ ਸਿਵ ਕੀਓ ॥	ਸ਼ਿਵ	
ਬੇਦਰਾਜ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੂ ਥੀਓ ॥		
ਜਵਨ ਕਾਲ, ਸਭ ਲੋਕ ਸਵਾਰਾ ॥		
ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ਤਾਹਿ, ਹਮਾਰਾ ॥੮॥		੧. "ਤਾਹਿ ਹਮਾਰਾ" ਪਾਠ ਇਕੱਠਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਉਣਾ; "ਤਾਹਿ" ਤੇ ਬਿਸਰਾਮ ਹੈ। ੨. ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਅਨਵੈ - ਹਮਾਰਾ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ਤਾਹਿ। ੩. "ਨਮਸਕਾਰ" ਦਾ ਉਚਾਰਨ "ਨਮਸ਼ਕਾਰ" ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ।
ਜਵਨ ਕਾਲ, ਸਭ ਜਗਤ ਬਨਾਯੋ ॥	ਬਨਾਯੋ - ਬਨਾਇਓ	
ਦੇਵ ਦੈਤ ਜੱਛਨ ਉਪਜਾਯੋ ॥	ਦੈਤ ਉਪਜਾਯੋ - ਉਪਜਾਇਓ	
ਆਦਿ ਅੰਤਿ, ਏਕੈ ਅਵਤਾਰਾ ॥		
ਸੋਈ ਗੁਰੂ ਸਮਝਿਯਹੁ, ਹਮਾਰਾ ॥੯॥	ਸਮਝਿਯਹੁ - ਸਮਝੀਅਹੁ	ਜੇਕਰ "ਯ" ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਅੱਖਰ ਦੇ ਸਿਹਾਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਉਚਾਰਨ "ਯ" ਕਰਕੇ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। "ਯ" ਦੀ ਇਕ ਸਿਹਾਰੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਅੱਖਰ ਦੀ ਸਿਹਾਰੀ ਰਲ ਕੇ ਬਿਹਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਨਮਸਕਾਰ, ਤਿਸ ਹੀ ਕੇ ਹਮਾਰੀ ॥		"ਨਮਸਕਾਰ" ਦਾ ਉਚਾਰਨ "ਨਮਸ਼ਕਾਰ" ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸੰਖਿਆ - ਬੇਨਤੀ ਚੌਪਈ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ	ਉਚਾਰਨ ਸੇਧ	ਉਚਾਰਨ ਤੇ ਬਿਸਰਾਮ ਸੇਧ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ
ਸਕਲ ਪ੍ਰਜਾ, ਜਿਨ ਆਪ ਸਵਾਰੀ ॥		
ਸਿਵਕਨ ਕੋ, ਸਿਵਗੁਨ ਸੁਖ ਦੀਓ ॥	ਸਿਵਗੁਨ	"ਸਿਵਗੁਨ" ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਰੱਬੀ ਗੁਣ ਜਾਂ ਦੈਵੀ ਗੁਣ।
ਸੱਤ੍ਰਨ ਕੋ, ਪਲ ਮੋ ਬਧ ਕੀਓ ॥੧੦॥	ਸੱਤ੍ਰਨ, ਮੋਂ	ਇਥੇ "ਮੋ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਮਹਿ"।
ਘਟ ਘਟ ਕੇ, ਅੰਤਰ ਕੀ ਜਾਨਤ ॥		
ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਕੀ ਪੀਰ ਪਛਾਨਤ ॥		
ਚੀਟੀ ਤੇ ਕੁੰਚਰ ਅਸਬੂਲਾ ॥	ਚੀਂਟੀ	
ਸਭ ਪਰ, ਕ੍ਰਿਪਾਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਕਰ, ਫੂਲਾ ॥੧੧॥	ਕ੍ਰਿਪਾਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ	੧. "ਕ੍ਰਿਪਾਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ" ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ੨. "ਕ੍ਰਿਪਾ" ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਸਰਾਮ ਲਾਉਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਸੰਤਨ ਦੁਖ ਪਾਏ ਤੇ, ਦੁਖੀ ॥		
ਸੁਖ ਪਾਏ ਸਾਧਨ ਕੇ, ਸੁਖੀ ॥		
ਏਕ ਏਕ ਕੀ ਪੀਰ ਪਛਾਨੈਂ ॥		
ਘਟ ਘਟ ਕੇ, ਪਟ ਪਟ ਕੀ ਜਾਨੈਂ ॥੧੨॥		
ਜਬ ਉਦਕਰਖ ਕਰਾ ਕਰਤਾਰਾ ॥		"ਕਰਤਾਰਾ" ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ "ਕਰਤਾਰ ਨੇ"
ਪ੍ਰਜਾ ਧਰਤ ਤਬ, ਦੇਹ ਅਪਾਰਾ ॥		
ਜਬ ਆਕਰਖ ਕਰਤ ਹੋ, ਕਬਹੂੰ ॥		ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਅਨਵੈ - ਜਬ ਕਬਹੂੰ ਆਕਰਖ ਕਰਤ ਹੋ।
ਤੁਮ ਮੈ ਮਿਲਤ, ਦੇਹਧਰ ਸਭਹੂੰ ॥੧੩॥		ਦੇਹਧਰ ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ।
ਜੇਤੇ ਬਦਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਸਭ ਧਾਰੈ ॥	ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿ	
ਆਪੁ ਆਪਨੀ ਬੁਝ ਉਚਾਰੈ ॥		
ਤੁਮ ਸਭਹੀ ਤੇ ਰਹਤ ਨਿਰਾਲਮ ॥		
ਜਾਨਤ ਬੇਦ ਭੇਦ ਅਰ ਆਲਮ ॥੧੪॥		ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ - ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਬੇਦਾਂ ਦੇ ਭੇਦ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਆਲਮਾਂ ਬਾਰੇ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਇਹ ਭਾਵ ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਭੇਦ ਨੂੰ ਬੇਦ ਅਤੇ ਆਲਮ ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ ਹਨ।
ਨਿਰੰਕਾਰ, ਨ੍ਰਿਬਿਕਾਰ, ਨਿਰਲੰਭ ॥		
ਆਦਿ, ਅਨੀਲ, ਅਨਾਦਿ, ਅਸੰਭ ॥		
ਤਾ ਕਾ, ਮੂੜ੍ਹ ਉਚਾਰਤ ਭੇਦਾ ॥		
ਜਾ ਕੋ ਭੇਵ, ਨ ਪਾਵਤ ਬੇਦਾ ॥੧੫॥		ਇਸ ਪੰਕਤੀ ਵਿਚ ਸਾਫ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਭੇਦ ਬੇਦ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕੇ।
ਤਾ ਕੋ ਕਰਿ ਪਾਹਨ ਅਨੁਮਾਨਤ ॥		
ਮਹਾ ਮੂੜ੍ਹ, ਕਛੁ ਭੇਦ ਨ ਜਾਨਤ ॥		

ਸੰਖਿਆ - ਬੇਨਤੀ ਚੌਪਈ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ	ਉਚਾਰਨ ਸੇਧ	ਉਚਾਰਨ ਤੇ ਬਿਸਰਾਮ ਸੇਧ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ
ਮਹਾਦੇਵ ਕੌ ਕਹਤ ਸਦਾ ਸਿਵ ॥	ਸ਼ਿਵ	
ਨਿਰੰਕਾਰ ਕਾ, ਚੀਨਤ ਨਹਿ ਭਿਵ ॥੧੬॥	ਨਹਿੰ	
ਆਪੁ ਆਪਨੀ ਬੁਧਿ ਹੈ ਜੇਤੀ ॥		
ਬਰਨਤ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਤੁਹਿ ਤੇਤੀ ॥		
ਤੁਮਰਾ, ਲਖਾ ਨ ਜਾਇ ਪਸਾਰਾ ॥		ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਅਨਵੈ - ਤੁਮਰਾ ਪਸਾਰਾ ਲਖਾ ਨਾ ਜਾਇ। "ਤੁਮਰਾ" ਦਾ ਸੰਬੰਧ "ਪਸਾਰਾ" ਨਾਲ ਹੈ; ਸੋ "ਤੁਮਰਾ" ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਸਰਾਮ ਹੈ।
ਕਿਹ ਬਿਧਿ ਸਜਾ ਪ੍ਰਥਮ, ਸੰਸਾਰਾ ॥੧੭॥		"ਪ੍ਰਥਮ ਸੰਸਾਰਾ" ਕਹਿਣਾ ਅਸੁਧ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ "ਪ੍ਰਥਮ" ਇਥੇ ਕਿਰਿਆ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਹੈ ਨਾ ਕਿ "ਸੰਸਾਰਾ" ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ। ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ - ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਸਜਿਆ। "ਪ੍ਰਥਮ" ਦਾ ਸੰਬੰਧ "ਸਜਾ" ਨਾਲ ਹੈ "ਸੰਸਾਰਾ" ਨਾਲ ਨਹੀਂ।
ਏਕੈ ਰੂਪ, ਅਨੂਪ ਸਰੂਪਾ ॥		
ਰੰਕ ਭਯੋ, ਰਾਵ, ਕਹੀ ਭੂਪਾ ॥	ਭਯੋ = ਭਇਓ ਕਹੀਂ	ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ - ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਹੀਂ ਰੰਕ (ਗਰੀਬ) ਭਯੋ, ਕਹੀਂ ਰਾਵ (ਅਮੀਰ) ਭਯੋ, ਕਹੀਂ ਭੂਪ (ਰਾਜਾ) ਭਯੋ ਹੈ।
ਅੰਡਜ, ਜੇਰਜ, ਸੇਤਜ, ਕੀਨੀ ॥		
ਉਤਭੁਜ ਖਾਨਿ, ਬਹੁਰ ਰਚਿ ਦੀਨੀ ॥੧੮॥		
ਕਹੂੰ, ਫੂਲਰਾਜਾ ਹੂੰ ਬੈਠਾ ॥		
ਕਹੂੰ, ਸਿਮਟਿ ਭਿਯੋ ਸੰਕਰ ਇਕੈਠਾ ॥	ਸੰਕਰ	
ਸਗਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਦਿਖਾਇ ਅਚੰਭਵ ॥	ਸ੍ਰਿਸਟਿ	
ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ, ਸਰੂਪ ਸੁਯੰਭਵ ॥੧੯॥		ਉਸਦਾ ਸਰੂਪ ਆਦਿ ਹੈ, ਜੁਗਾਦਿ ਹੈ ਤੇ ਸੁਯੰਭਵ ਹੈ।
ਅਬ, ਰੱਛਾ ਮੇਰੀ, ਤੁਮ ਕਰੋ ॥		ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਅਨਵੈ ਹੈ - ਤੁਮ ਮੇਰੀ ਰੱਛਾ ਅਬ ਕਰੋ। "ਅਬ" ਕ੍ਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ "ਕਰੋ" ਨਾਲ ਹੈ ਨਾ ਕਿ "ਰੱਛਾ" ਨਾਲ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਛੋਟਾ ਬਿਸਰਾਮ "ਅਬ" ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ।
ਸਿੱਖ ਉਬਾਰਿ, ਅਸਿੱਖ ਸੰਘਰੋ ॥		
ਦੁਸਟ ਜਿਤੇ ਉਠਵਤ ਉਤਪਾਤਾ ॥	ਦੁਸਟ	
ਸਕਲ ਮਲੇਛ, ਕਰੋ ਰਣ ਘਾਤਾ ॥੨੦॥		੧. "ਕਰੋ" ਤੇ ਬਿਸਰਾਮ ਲਾ ਕੇ "ਸਕਲ ਮਲੇਛ ਕਰੋ" ਪਾਠ ਕਰਨਾ ਅਸੁਧ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰਾਂ ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਅਰਥ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ "ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਲੇਛ ਕਰੋ" ਜੋ ਕਿ ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਹੈ। "ਕਰੋ" ਦਾ ਸੰਬੰਧ "ਘਾਤਾ" ਨਾਲ ਹੈ ਨਾ ਕਿ "ਮਲੇਛ" ਨਾਲ। ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ -ਸਕਲ ਮਲੇਛਾਂ ਨੂੰ ਰਣ ਵਿਚ ਖਤਮ ਕਰੋ। ੨. ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਅਨਵੈ ਹੈ - ਸਕਲ ਮਲੇਛ ਰਣ ਘਾਤਾ ਕਰੋ।

ਸੰਖਿਆ - ਬੇਨਤੀ ਚੌਪਈ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ	ਉਚਾਰਨ ਸੇਧ	ਉਚਾਰਨ ਤੇ ਬਿਸਰਾਮ ਸੇਧ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ
ਜੇ, ਅਸਿਧੁਜ, ਤਵ ਸਰਨੀ ਪਰੇ ॥	ਸਰਨੀ	੧. ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਅਨਵੈ ਹੈ - ਅਸਿਧੁਜ, ਜੇ ਤਵ ਸਰਨੀ ਪਰੇ। ੨. ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ - ਹੇ ਅਸਿਧੁਜ ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਜੋ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਵਿਚ ਪਏ ਹਨ। "ਜੇ" ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ "ਜਿਹੜੇ" ਨਾ ਕਿ "ਜੇਕਰ"।
ਤਿਨ ਕੇ ਦੁਸਟ, ਦੁਖਿਤ ਹੂੰ ਮਰੇ ॥	ਦੁਸਟ ਹੂੰ - ਹੁਐ।	ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੁਸਟ (ਵੈਰੀ) ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਮਰੇ ਹਨ।
ਪੁਰਖ ਜਵਨ, ਪਗ ਪਰੇ ਤਿਹਾਰੇ ॥		
ਤਿਨ ਕੇ, ਤੁਮ, ਸੰਕਟ ਸਭ ਟਾਰੇ ॥੨੧॥		
ਜੋ, ਕਲਿ ਕੋ, ਇਕ ਬਾਰ ਧਿਐ ਹੈ ॥		
ਤਾ ਕੇ, ਕਾਲ ਨਿਕਟਿ ਨਹਿ ਐਹੈ ॥		
ਰੱਛਾ ਹੋਇ ਤਾਹਿ, ਸਭ ਕਾਲਾ ॥		੧. "ਤਾਹਿ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਸਦੀ। ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ - ਉਸਦੀ ਰੱਛਾ ਸਭ ਸਮੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ॥ ੨. "ਬਿਸਰਾਮ "ਤਾਹਿ" ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਨਾ ਕਿ "ਹੋਇ" ਤੋਂ ਬਾਅਦ।
ਦੁਸਟ ਅਰਿਸਟ ਟਰੇਂ ਤਤਕਾਲਾ ॥੨੨॥	ਦੁਸਟ, ਅਰਿਸਟ	
ਕ੍ਰਿਪਾਦ੍ਰਿਸਟਿ, ਤਨ ਜਾਹਿ ਨਿਹਰਿਹੋ ॥	ਕ੍ਰਿਪਾਦ੍ਰਿਸਟਿ	
ਤਾ ਕੇ ਤਾਪ, ਤਨਕ ਮੋ ਹਰਿਹੋ ॥	ਮੋਂ	ਇਥੇ "ਮੋਂ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਮਹਿ"।
ਚਿੰਧਿ ਸਿੰਧਿ ਘਰ ਮੋ ਸਭ ਹੋਈ ॥	ਮੋਂ	ਇਥੇ "ਮੋਂ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਮਹਿ"।
ਦੁਸਟ ਛਾਹ ਛੈ ਸਕੈ ਨ ਕੋਈ ॥੨੩॥	ਦੁਸਟ, ਛਾਂਹ "ਛੈ" - ਛੁਐ।	ਅਰਥ - ਕੋਈ ਦੁਸਟ ਉਸਦੀ ਛਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਛੂ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।
ਏਕ ਬਾਰ, ਜਿਨ, ਤੁਮੈ ਸੰਭਾਰਾ ॥		
ਕਾਲ ਫਾਸ ਤੇ, ਤਾਹਿ ਉਬਾਰਾ ॥	ਫਾਂਸ	
ਜਿਨ ਨਰ, ਨਾਮ ਤਿਹਾਰੇ ਕਹਾ ॥		ਬਿਸਰਾਮ "ਨਰ" ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ "ਨਾਮ" ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ। ਪਾਠ "ਨਾਮ ਤਿਹਾਰੇ" ਇਕੱਠਾ ਉਠਾਉਣਾ ਹੈ।
ਦਾਰਿਦ, ਦੁਸਟ, ਦੇਖ ਤੇ ਰਹਾ ॥੨੪॥	ਦੁਸਟ	
ਖੜਗਕੇਤ, ਮੈ ਸਰਣਿ ਤਿਹਾਰੀ ॥	ਸਰਣਿ	
ਆਪ ਹਾਥ ਦੈ, ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੀ ॥		
ਸਰਬ ਠੋਰ, ਮੋ ਹੋਹੁ ਸਹਾਈ ॥	ਮੋਂ	"ਮੋਂ" ਦਾ ਇਥੇ ਅਰਥ ਹੈ "ਮੇਰੇ"- ਸਰਬ ਠੋਰ, ਮੇਰੇ ਸਹਾਈ ਹੋਣਾ ਜੀ।
ਦੁਸਟ ਦੇਖ ਤੇ, ਲੇਹੁ ਬਚਾਈ ॥੨੫॥	ਦੁਸਟ	